

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 15. Vtrùm Christus meruerit nobis prædestinationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

tionem, vt his vel illis fieret applicatio: hoc enim verum non est, saltem generatim. Voluit enim illa applicari ordinariè secundum communem causarum creaturarum ordinem, finens eas agi suis motibus: quamuis interdum ob certas causas contrarium modum adhibeat.

DVBIVM. XIII.

Quenam dona gratia post Iustificacionem dantur ex Christi meritis?

48
Meruit nobis Auxilium Præueniens & Concomitans,

Respondetur; Simpliciter omnia. Est certa, & communis Doctorem. Ac primum, de Auxilio Præueniente & Concomitante; patet tum ex dictis; tum quia meruit nobis iustitia, ac proinde omnia necessaria ad perseverandum in iustitia, inter quæ maximè Auxilium Præueniens, Concomitans, & Protegens. Dices; Auxilium Concomitans est debitum ipsi gratiæ, eo modo quo auxilium generale debetur naturæ: ergo hoc non meruit. Respondeo; saltem meruit nobis hoc auxilium, quatenus meruit nobis ipsam iustitiam & gratiam, cui hoc auxilium debetur. Deinde; etiam meruit hoc auxiliũ in se; quia licet sit gratiæ connaturale, tamen non debebatur ex vlla iustitia: potuit ergo sub meritum conuenienter cadere.

Augmentũ gratiæ & gloriæ.

Secundò; Meruit etiam augmentum gratiæ & gloriæ; vt colligitur ex Apostolo ad Ephes. 1. vbi significatur omnè donum spirituale dari propter Christum. Ad Hebr. 5. v. 9. *Factus est cunctis obtemperantibus sibi causa salutis æternæ.* Ad Rom. 5. v. 9. *Multo magis nunc iustificati in sanguine ipsius, salui erimus ab ira per ipsum,* &c. Idem clarè insinuat Cõcilium Trident. sess. 6. c. 16. cum ait, vitam æternam proponendam benè operantibus, non solum tamquam mercedem; sed tamquam gratiam, Filij Dei, per I e s u m Christum misericorditer promissam. Vnde patet, ipsam vitam æternam secundum se, etiam respectu Filiorum & operantium, esse gratiam ex Christi meritis promissam: nec dici solum gratiam ratione radicis, scilicet gratiæ iustificacionis, vel gratiæ præuenientis. Ratio est; Quia meritum Christi, non solum debet esse causa remota augmenti gratiæ, & vitæ æternæ; sed etiam propinqua & immediata: hoc enim est longè perfectius. Confirmatur; Quia est causa vniuersalis omnium bonorum nostrorum: ergo quidquid nos meremur, ipse etiam nobis promeritus est; ita vt meritum ipsius cum omni merito nostro, sicut causa vniuersalis cum particularibus, operetur. Quare sicut meruit vt dignè suscipientibus Sacramenta, daretur gratia, & consequenter gloria, vt patet in paruulis: vel gratiæ & gloriæ augmentum, vt in adultis: Item vt habetibus contritione daretur remissio, gratia iustificacionis & gloria: ita etiam meruit vt iustis benè operantibus daretur gratiæ & gloriæ augmentum; vt patet ex Concil. Trident. sess. 14. cap. 8. Vnde fit vt omnè bonum nostrum sit merces meritum Christi.

Est cause vniuersalis omnium bonorum operum,

49
Meritum nostrum meruit tripliciter.

Tertiò; Christus meruit nobis quodammodo ipsum nostrum meritum; idque triplici modo. Primò, quia meruit nobis ipsam meritum radicem, scilicet gratiam iustificacionis, & omnia auxilia ad bonum opus necessaria; & sic consequenter ipsa bona opera; vt supra dictũ est. Quod

optimè explicat Conc. Trid. sess. 6. cap. 16. cum ait, Christum tamquam caput in membra, & vitam in palmites, iugiter infuere iustificatis virtutem; quæ virtus, bona illorum opera semper antecedit, comitatur, & subsequitur: sine qua non possunt esse meritoria, & per quam sunt meritoria. Secundò, Quia meruit vt opera nostra essent meritoria coram Deo, ita vt augmentum gratiæ & gloriæ illis esset debitum: ceteri enim opera nostra sint accepta Deo propter suam intrinsecam bonitatem supernaturalem, quam trahunt ex virtutibus infitis, etiam præciso Christi merito; tamen non habent vim merendi, nisi accedat diuina promissio, vt patet ex supra dictis, dub. 1. num. 5. hæc autem promissio illis facta est ob Christi merita: quod insinuat Concil. Trident. sess. 14. cap. 8. *Non habet homo vnde gloriatur, sed omnis nostra gloriatio in Christo est, in quo vivimus, in quo meremur; in quo satisfacimus facientes fructus dignos penitentia qui ex illo vim habent, ab illo offeruntur Patri, & per illum acceptantur à Patre.* Vbi dicuntur acceptari per Christum nostra opera; quia ob eius merita Pater acceptat opera nostra ad meritum & satisfactionem; scilicet promittendo veniam, & præmium. Neque enim aliter commode intelligi potest, quomodo propter Christum acceptentur, cum per se grata sint. Confirmatur; Quia sicut in Angelis hæc promissio fuit ex sola Dei benignitate, ita in hominibus debuit esse ex Christi meritis, vti & cetera bona supernaturalia; id enim Apostolus insinuat 2. ad Timoth. 1. v. 1. *Secundum promissionem vitæ, quæ est in Christo Ie s u.* Tertiò præter hos modos, probabile est nostris meritis & satisfactionibus, maius præmium, & vberiorẽ veniam respondere propter Christum, quam ipsis secundum se responderet: idque partim quia sunt opera membrorum Christi, ac proinde ipsius Christi in membris suis operantis: vt colligitur ex Concilio Trident. sess. 6. cap. 16. quod cedit in dignitatem & æstimationem ipsorum operum: partim quia Deus maius præmium videtur promississe; quod insinuat Ioan. 10. v. 10. *Ego veni, vt vitam habeant, & abundantius habeant.*

Quartò; Etiam donum perseverantiæ datur ex Christi meritis. Patet hoc ex supra dictis testimonij. Ad Ephes. 1. v. 3. & c. 4. v. 15. *Crescimus in eo per omnia quæ est Caput nostrum Christus.* Ratio est; Quia hoc donum consistit in illa gratiarum serie, & diuinæ prouidentia dispositione, qua fit, vt quis in iustitia ex hac vita decedat. Atqui Christus ab initio præuidit quibus hoc esset obtenturum, vel diuinæ prouidentia ordinatione, vel suæ etiam voluntatis interuentu: ergo potuit pro his merita sua præcipuo quodam modo offerre, ac proinde reipla obtulit, vt nihil nõ ex Christi merito detur.

DVBIVM XV.

Virum Christus meruerit nobis Prædestinationem?

Dico Primò; Prima illa generalis dilectio, qua Deus Adamum, & in illo totum genus humanum destinauit ad dona supernaturalia, vt est collatio cælestem gloriam consequeretur, non fuit concepta ex Christi meritis, sed ex solo diuino beneplacito.

neplacito. Est communis sententia. Probatur; quia sicut Deus non ex Christi meritis, sed ex solo beneplacito suo motus fuit ad creandum mundum, ita etiam ad ornandum illum, qua parte capax erat, donis supernaturalibus: voluit enim facere opus perfectum. Secundò; quia generales gradus rerum fuerunt præordinati ex solo diuino beneplacito: atqui gradus gratiæ & gloriæ, sunt generales gradus primariò pertinentes ad vniuersi perfectionem: ergo &c.

52 *Neque etiã voluntas Dei qua statuit reparare genus humanum.*
 Dico Secundò; Illa quoque generalis dilectio, qua post præuifum peccatum originale, Deus humanum genus voluit erigere, & sibi reconciliare per Christum; non est concepta ex Christi meritis, sed ex solo Dei beneplacito. Est etiam ferè communis. Probatur; quia Scriptura semper tribuit voluntatem redimendi, & dandi Christum in Redemptorem, charitati & misericordiæ diuinæ, hanc faciens causam & radicem meritorum Christi. Ioan. 3. v. 16. *Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret: hic dilectio Dei erga nos, est causa quæ Deum impulit vt Christum daret nobis in Redemptorem.* Ad Rom. 5. v. 8. *Commendat charitatem suam Deus in nobis, quoniam cum adhuc peccatores essemus, Christus pro nobis mortuus est.* Ad Rom. 8. v. 32. *Qui proprio Filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum.* Ratio est; Quia prior est volitio finis, quàm mediorum. Atqui reconciliatio generis humani, est finis ob quem datus est nobis Christus in redemptorem. Et confirmatur: Quia sicut diuina electio erat prima ratio primæ ordinationis humani generis ad salutem; ita etiam debet esse prima ratio restitutionis, neque debebat hoc in voluntatem aliquam creatam referri. Sicut quòd Christus obtulerit opera sua in redemptionem hominum nõ Angelorum; non fuit ex consilio voluntatis ipsius; sed ex consilio voluntatis diuinæ, cuius se humana conformabat.

53 *Prædestinatio hominum est ex meritis Christi.*
 Dico Tertiò; Christus est causa meritoria illius particularis dilectionis, quæ Deus voluit quibusdam hominibus conferre certa auxilia gratiæ in particulari, cum quibus præciebat ipsos saluandos; & sic est causa prædestinationis eorum qui saluantur. Ita D. Thomas infrà q. 24. a. 4. & clariùs in 3. dist. 10. q. 3. & ibidem Durandus q. 3. & multi recentiores. Vide Vegam lib. 4. in Trident. cap. 5. & deinceps.

54 *Prædestinatio nostra est secundum propositum Dei, & gratiam Christi.*
 Probatur Primò ex Scriptura. Ad Ephes. 1. v. 5. *Prædestinavit nos in adoptionem Filiorum per IESVM Christum: vbi illud Per, non potest commodè nisi causam meritoriam significare, præsertim cum loquatur de Christo homine.* Et ibidem v. 4. *Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem: quem locum non rectè interpretatur Sasbout, dicens: In ipso, id est, ad habendam fidem in ipso.* Rectius D. Thomas in Commentario, vbi, electionem & prædestinationem dicit esse beneficia, Christi merito collata. Ibidem v. 3. *Qui benedixit nos omni benedictione spiritali in celestibus in Christo.* At, præcipua benedictio est prædestinatio. 2. ad Timoth. 1. v. 9. *Qui vocauit nos vocatione sanctâ, secundum propositum suum, & gratiam, qua data est nobis in Christo IESV ante tempora secularia: vbi dicit ab æterno gratiam nobis esse præparatam propter Christum.* Atqui prædestinatio nihil est aliud quàm præparatio gratiæ & beneficiorum, quibus certissimè liberantur, quicumq; liberantur.

54 *Soluuntur argumenta.*
 Secundò Probatur, Ratione: Quia Christus est causa meritoria omnium effectuum prædestinationis: ergo & ipsius prædestinationis. Antecedens patet ex illo: *Qui benedixit nos omni benedictione spiritali in Christo;* atqui omnis benedictio spiritalis est effectus prædestinationis in saluandis; & contrà, omnis effectus prædestinationis est benedictio spiritalis. Consequentia probatur: Tùm, quia idcirco nos non possumus esse causa nostræ prædestinationis, quia nõ possumus esse causa primi effectus: ergo è contrario, cum Christus sit causa primi effectus, est etiam causa ipsius prædestinationis. Tùm, quia is qui est causa meritoria omnium donorum, est etiam causa meritoria voluntatis illius, seu dilectionis, quæ Deus vult dare ista dona: nam meritum non est causa doni seu mercedis, nisi mediante voluntate alterius: atqui hæc voluntas est prædestinatio.

54 *Soluuntur argumenta.*
 Dices Primò; Christus non est causa meritoria suæ Incarnationis: sed hæc est præcipuum medium nostræ prædestinationis: ergo non est causa omnium mediorum; quare nec prædestinationis.

54 *Incarnatio est vniuersalis causa nostre prædestinationis.*
 Respondeo; Incarnatio non est propriè mediū nostræ prædestinationis; quia non est volita ex vi nostræ prædestinationis tamquam efficacis intentionis: sed potius est vniuersalis causa illius. Nam est generale remedium omnibus hominibus præparatum, non procedens ex speciali dilectione huius vel illius, sed ex generali amore omnium: qui generalis amor non erat prædestinatio; quia non determinabat media in particulari quibus reipsâ saluamur: sed præsupponebatur & prædestinationi & incarnationi. Si quis tamen velit vocare Incarnationem medium prædestinationis (vt quidam Doctores faciunt) non re, sed verbis à nostra sententia discrepabit.

54 *Prædestinatio nostra est secundum propositum Dei, & gratiam Christi.*
 Dices Secundò; Propositum diuinæ voluntatis est causa nostræ prædestinationis & electionis; vt Apostolus ad Ephesios primo capite ergo non Christi meritum.

54 *Prædestinatio nostra est secundum propositum Dei, & gratiam Christi.*
 Respondeo Negando Cõsequentiã: Apostolus enim 2. ad Timoth. 1. v. 9. vtrumque coniungit, *Secundum propositum, & gratiam qua data est nobis in Christo.* Illud enim propositum, solum excludit nostra merita, non Christi. Adde; ipsum quoque meritum esse ex proposito diuino; & idèõ prima origo prædestinationis, est diuina voluntas: antequam tamen intelligatur in diuina mente inchoata nostra prædestinatio, interuenit ibi meritum Christi tamquam prius.

54 *Prædestinatio nostra est secundum propositum Dei, & gratiam Christi.*
 Dices Tertiò; Si prædestinatio facta est ex Christi merito: ergo priùs ratione quàm Deus nos prædestinaret, præiudicet Christi meritum peculiari modo pro nobis offerendum, quo modo non pro alijs: quod videtur absurdum; quia sic omnium prædestinatio penderet ex electione humane voluntatis Christi.

54 *Prædestinatio nostra est secundum propositum Dei, & gratiam Christi.*
 Respondeo Primo, Negando Consequentiam: Sufficit enim vt Deus in illo signo eternitatis, in quo nos prædestinavit, præiudicet Christi merita, tamquam sufficientem rationem prædestinandi aliquos: licet ex parte Christi nulla esset ratio, cur hos potius quàm illos prædestinaret; sed id ex diuina voluntate penderet. Sicut si pretium offeras pro redemptione captiuorum, quos Iudex voluerit; verè es causa liberationis eorum, etiam si ex solius iudicis voluntate pendeat, quod his potius quàm illis applicetur.

Respon-

Multis in
carnatione
secuti, præ-
destinati
sunt ex pe-
culiari ob-
latione
meritorum
Christi
pro ipsis.

Respondeo Secundò; Etsi illi qui Christi incarnationem præcessere, non possunt commodè intelligi prædestinati ex peculiari oblatione meritorum Christi pro ipsis, tamen multi qui secuti sunt incarnationem, possunt sic intelligi à Deo esse prædestinati, quod insinuant multæ Scripturæ. Ioan. 13. v. 18. *Ego scio quos elegerim. Et 15. v. 16. Non vos me elegistis, sed ego elegi vos.* Psalm. 2. v. 8. *Postula à me & dabo tibi Gentes hereditatem tuam.* Matth. 28. v. 18. *Data est mihi omnis potestas in celo, & in terra.* Quæ loca insinuant non fuisse Domino omnes saluandos ita præscriptos ex nudo beneplacito Dei, vt ipsius humana voluntas nihil circa illos posset, nisi exequi Dei efficacem ordi-

nationem: sic enim ipsius potestas magis esset limitata, quàm cuiusvis Proregis vel Gubernatoris in administratione prouinciæ. Valdè ergo probabile est, plurimorum salutem vel fortè omnium, qui post Christi incarnationem vixere, non fuisse completè prædestinatam sine interuentu peculiaris voluntatis ipsius Christi. Si quis tamen totam prædestinationem velit in diuinam voluntatem referre, dicere potest hanc peculiarem Christi voluntatem, ad effectus prædestinationis pertinuisse. Verùm prior sententia magis placet. De hac re, vide Disputationem de Prædestinatione Christi, vbi sect. 3. fusè tractatur quomodo Christus sit causa nostræ prædestinationis.

Q V Æ S T I O XX.

De Subiectione Christi ad Patrem.

In Duos Articulos diuisa.

ARTICVLVS I.

Vtrum Christus sit subiectus Patri?

Respondeo; Christus vt homo, est Patri subiectus secundum bonitatem, seruitutem & obedientiam.

Subiectio
bonitatis.

Quòd subiectione Bonitatis; patet: Quia Christus homo habet omne suum bonum à Patre tamquam riuius à fonte: ergo &c. Et quàmuis secundum diuinam naturam, etiam omnia habeat à Patre, tamen non est illi secundum hanc subiectus: quia bonum huius naturæ in Christo, non est minus bono Patris, sed vnum idemque.

Subiectio
seruitutis.

Quòd sit subiectus subiectione Seruitutis; patet; quia humanitas Christi erat subiecta dispositioni paternæ; & omnia quæ circa illam gesta sunt, ex Patris dispensatione gesta sunt. Deinde; Christus in Scripturis sæpè vocatur Seruus Dei. Isaia 42. v. 1. *Ecco seruus meus*: quod de Christo exponitur Matth. 12. v. 18. licet hic dicatur; *Ecco puer meus*. Sed est idem; vt notat Hieronymus in Isaia. Item Isaia 43. v. 10. *Et seruus meus quem elegi*; vt exponit Ireneus lib. 3. contra hæreses cap. 6. Isaia 35. v. 11. *Iustificabit seruus meus multos*: Et alibi. Idem docent multi Patres.

Dices; Synodus Francfurdiensis circa annum Domini 791. & Adrianus I. in epistola quæ ibi habetur, negant Christum esse Seruum Dei, nisi figuratè intelligatur; quomodo dicunt intelligi in veteri testamento: in nouo autem non vocari Seruum, sed Filium. Quod confirmatur; Matth. 21. Pater familias misit seruos suos; postea mittit non seruum, sed Filium. Confirmatur Secundò; Quia Damascenus lib. 3. de Fide Orthodoxa cap. 21. negat humanam naturam in Christo esse seruam.

Seruus di-
citur Tri-
plicitè.

Respondeo; nomen *Serui*, triplicitè accipi. Primò; vt significet vilem quandam conditionem ex peccato contractam, quæ consistit in quadam indignitate contracta ex culpa & carentiâ iuris ad cælestem hereditatem: Sicut patet ex similitudi-

ne seruitutis legalis. Et hoc modo certum est Christum hominem non esse seruum. Et quidam existimant nihil aliud Adrianus Papam, & Synodum Francfurdiensem velle. Verùm si quis totum illorum discursum perpendat, dubitare non poterit quin longè aliud velint. Neque vllò modo Elipandus Archiepiscopus Toletanus hoc sensu Christum dixit Seruum. Secundò; Accipitur *Seruus* proprie pro eo, qui ita est sub domino alterius, vt non sit particeps eiusdem dignitatis, honoris, & sedis. Et hoc modo negat Adrianus & Synodus, Christum esse Seruum; vt patet ex testimonijs & rationibus illorum. Ratio est; Quia humanitas Christi communicat cum Deo triplici communicatione. Primò, In eo quòd *omnis plenitudo diuinitatis in ipsa sit corporaliter*; id est, substantialiter, & non solo affectu & participatione: nam ipsa diuinitas est vnctio quæ humanitas sanctificatur. Secundò, Quòd ratione huius substantialis vnionis, ipsa humanitas digna sit fide maiestatis & diuino cultu. Sicut enim coniux, quæ prius erat serua, postquam assumitur à Rege ad connubium, efficitur libera, & Regina, & pari cultu honoratur: ita etiam et si humanitas Christi, secundum se serua sit, tamen postquam assumpta est in vnitate personæ à Filio Dei, facta est libera, & ita deificata, vt eodem cultu adoretur. Tertiò, In eo quòd dignitas nominis communicetur. Omnia enim dignitatis nomina quæ conueniunt in Filium Dei, conueniunt etiam in hunc hominem. Sicut in matrimonio, tituli dignitatum mariti, communicantur vxori. Tertio modo accipitur nomen *Serui* generalissimè; pro omni eo, qui obligatus est ad alterius obsequium, siue sit particeps eiusdem dignitatis, siue non. Et hoc modo Christus in Scripturis dicitur *Seruus*, quasi dicas, obligatus ad diuinum obsequium. Verùm hæc acceptio non est ita propria, sicut illa secunda. Vide fusè de hac materia Gabrielis Vasquez.

Quòd Christus sit subiectus Patri per obedientiam: Patet ad Philip. 2. v. 8. *Factus est obediens usque ad mortem.* Ioan. 8. v. 29. *Quæ placita sunt ei, facio semper.* & 14. v. 31. *Sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio.* Patet; Quia esse subiectum per obedi-

Subiectio
obediens.